

Fåglar i Hällefors kommun

AFTONFALK

20/4 1991 sågs 1 hane i Silvergruvan. 1 ex besökte Knuthöjds mossen 14-15/6 1991.

ALFÅGEL

Flera rapporter: ett par Grythyttvikens 20/1 1980. 1 hona Grythyttvikens 24-27/3 1985. 1 hona Torrakviken 18/11 1990. 1 par Hammarn 19/11 1990. Hammartornet flertal tillfällen, samt Svartälven-Hedgårdarna. Hösten 2017 vid St. Tomsjön och Karlsdals-agen.

AMERIKANSK KRICKA

1 ex rastande i Flaxen våren 1986

BACKSVALA

Minskat kraftigt. 1981 fanns den på 9 lokaler-580 hål och 1999 1 lokal-45 hål.

BERGAND

Sedd 7 ggr sedan 1980, då 2 ex fanns i Grythyttvikens 22-23/4. Övriga noteringar från okt. och nov.

BERGFINK

Häckar varierande i kommunens norra skogsregion. Kan ses i stort antal på vårsträcket. Vinterfynd förekommer t ex 20 ex. i Hällefors jan 1984 och 77 ex. början februari 1993.

BERGUV

Har förr häckat på flera platser i kommunen, sista kända häckningen i Småsjömarken 1975. Från projekt berguvs uppfödningar under 1980 talet har många ungar släppts ut i det fria. Närmaste plats för detta är Sävenfors, så nu iaktas uvar igen. Enstaka häckningar rapporteringar på senare år, bl.a. Sävsjön och Skifferbrottet Grythyttan.

BIVRÅK

Häckar numera sparsamt.

BIÄTARE

Ny art 2010, 1 ex Grythyttvikens 18/5.

BJÖRKTRAST

Häckar allmänt, men även invasionsartat rika rönnbärsår. Övervintrar sparsamt.

BLÅHAKE

Ses på sträcket, mest på hösten. Ringmärkning har förekommit flera år. Nya slaggtippen OVAKO 28-30 augusti 2018.

BLÅ KÄRRHÖK

Ses på sträcket. Under perioden 1982-1998 finns 27 vår- och höstnoteringar.

BLÅMES

Ökat. Häckar allmänt i lövskog och vid bebyggelse.

BLÄSAND

Rastar vår och höst i Grythyttvikens och Hammarn, som mest 52 ex Grythyttvikens 18/10 1996.

BLÄSGÅS

7ex tillsammans med sädgäss i Hjulsjö okt 1991. 1 ex i Grythyttvikens 26/2 2011.

BOFINK

Vid sidan om lövsångaren vår vanligaste häckfågel. Enstaka vinterobsar, dock 10 ex i Hällefors januari 1984.

BREDSTJÄRTAD LABB

Endast en rapport finns, 1 ex Torrvarpen Hammarn 24/10 1993

BRUNAND

Antalet minskat kraftigt. År 1983-1988 noterades den 15 ggr. Därefter endast 3 rapporter. Vinterfynd: 1 hane Grythyttviken 21/12 1996-26/2 1997.

BRUNGLADA

1 ex rastade i utmattat tillstånd i Sikfors 20/5 1995.

BRUN KÄRRHÖK

Ett 25-tal noteringar på 7 lokaler sedan 1984, de flesta under april-maj. Ses årligen i Grythyttviken.

BRUSHANE

Sågs årligen på sträcket 1983-1988, därefter sparsamt.

BUSKSÅNGARE

Ny art 1992. 1 ex hörd syd sågverket 16/6-27/6. Plantskolan, Hällefors 24 juni-2018

BÄNDELKORSNÄBB

Två äldre rapporter från slutet 1960-talet, därefter 1 ex Sundsjön 21/4 1984, 2 ex Högborn 13/9 1990, 1 ex herrgården Grythyttan 31/3 1998. Sågs 13/10 2009 vid Bergtjärn Björkhult. Flera obsar i kommunen under invasionen 2011.

DALRIPA

lakttagen i norra delen av kommunen in på 40-talet. Enstaka rapporter därefter.

DOMHERRE

Häcker mindre allmänt i barrskog. Drar sig vintertid mot bebyggelse och fågelmatning.

DRILLSNÄPPA

Finns vid steniga stränder och vattendrag, dock i mindre omfattning än tidigare.

DUBBELBECKASIN

Sällsynt gäst. Hörd på slaggtippen 12 och 16/5 1988. 1 ex i Grythyttan 26/10 1996, 1 ex Flaxen 20/5 1999. Sen obs Måltidens hus 15/11 2009. Även obsar vid Hammartornet, Silken, Björkhult.

DUBBELTRAST

Icke allt för ovanlig häckfågel på tallhedar och kring mossar.

DUVHÖK

Häcker sparsamt. Kan övervintra.

DVÄRGBECKASIN

En notering från Knuthöjdsmossen 1981. 11 höstobsar 1981-1997. Vid svartälvens utlopp i Torrvarpen sågs 10 ex 11/10 1983, 7 ex 15/10 (en ringmärktes). 1 ex Grythyttviken 7/10 2005. Hammartornet hösten 2017, 2018.

DVÄRGMÅS

2 ex Grythyttviken 6/5 2004.

EJDER

Ovanlig. 3 ex i Torrvarpen vid Björkskogs-näs 20/6 1984.

ENKELBECKASIN

Minskat inom hela området. Säkraste observations-plats gamla slaggtippen och Grythyttviken.

ENTITA

Numera mindre vanlig häckfågel i lövskog och vid bebyggelse.

FASAN

Häckade in på 1960-talet i Hällefors samhälle. Numera enstaka iakttagelser. Vanligare på senare år p g a utplantering.

FISKGJUSE

Häckar numera på 2-6 platser varje år. Säkraste stället är Sörälgen där den häckat sedan början på 1980-talet. Även Norrälgen.

FISKMÅS

Häckar allmänt vid sjöar och på vissa mossar. Övervintringsförsök förekommer.

FISKTÄRNA

Häckar i de flesta större sjöarna. Kolonihäckning i Skärjen, 9 par 1985.

FJÄLLVRÅK

Två häckningar år 1987. Ett par med ungar Lorttjärn (ungarna märktes) och ett par med 2 ungar Hjulsjöhöjden. Passerar på sträcket vår och höst. Några vinterobsar finns också. 1 ex sågs vid Björkskogsnäs 19/9 2009.

FJÄLLUGGLA

Två gamla rapporter, 1 ex Gloppsjön 1955, 1 ex Hedgårdarna 20/11 1983. 1 ex Bergvägen Hällefors 1988.

FLODSÅNGARE

Första notering 1 ex Sikfors midsommar 1973. Därefter 1 ex Sikfors 22-24/7 1979, 1 ex. Jeppetorp 12-13/6 1982, 1 ex Björkskogsnäs 13/6 1994, 1 ex. Mårtensbo Hjulsjö 4/6 1997 och 1 ex. Grängshyttan 11-12/6 1997. 1 ex Jeppetorp 2/6 2004. Även vid Saxhyttan samt Bruksbaren-Hällefors senare år. 2-14 juni -2018 vid Ullnäset-Älvestorp.

FORSÄRLA

Ny art den 10/9 1983 då 1 ex sågs vid SKF Hällefors. Därefter 8 obsar varav 4 i älven från Sörelgen till Grythyttvikens. Häckning strax utanför kommunen 1999, då 1 par fanns i Rastälven. Antal häckningar ökat i kommunen 2000-2011.

GLUTTSNÄPPA

Sedd under häckningstid vid Rödmyren. Trolig häckning på Knuthöjdsmossen och vid Pansartorp 1998 och på Hammarmossen 1999. Ses ofta på vårsträcket.

Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

GRANSÅNGARE

Rastar ofta om våren. Trolig häckning vid Silverknuten 1980 och vid Vinerhöjden 1981. ett sent fynd vid Norrgården 16/11 1994. Ses vid Hammartornet varje höst.

GRAVAND – 6 okt 2013 vid Flosjöhyttan, Halvarsnoren, (två st.)

GRÅ FLUGSNAPPARE

Tämligen allmän häckfågel. Känd för att ibland välja udda boplatser.

GRÅGÅS

Rastar då och då i enstaka ex i april men, 30 ex sträckte över Jeppetorp 26/4 1992. 34 ex Ovako 17/9 1992.

På senare år rastar den regelbundet i Kommunen.

GRÅHAKEDOPPING

Sedd vid 3 tillfällen: 1 ex Högborn 21-29/3 1987, 1 ex Grythyttvikens 24/10 1987 och 1 ex Älvestorp 20/5 1989.

GRÄHÄGER

En häckning känd från Grängen på 1970-talet. En trolig häckning vid Bovik Rastar ofta i Grythytteviken vår och höst. Ses även i Älvestorp vid fiskkassarna där. Som mest 12 ex. Häckat i Grythytteviken 2010-2011 bakom v. Fågeltornet.

GRÄSISKA

Uppträder vissa år invasionsartat under vinterhalvåret.

GRÄSPARV

Häcker i tätorterna. Tendens att minska i antal, medan pilfinken ser ut att öka.

GRÄSPETT

Glädjande nog ökat antal rapporter på senare tid, t ex 1988 då den noterades på 7 olika platser. Dessutom en häckning nära kommungränsen. Sågs vid Björkhult 28/10 2009. Antal obsar ökar varje år bl.a. i Grythyttan, Björkhult och Sängen 2011. Vid örngömslet varje år sen 2014.

GRÄTRUT

Häcker i några av de större sjöarna. Stora ansamlingar på våren vid Svartälvens utlopp i Torrvarpen. Som mest 630 ex 4/4 1993. Vinternoteringar finns.

GRÄSAND

Vanlig art. Häcker och övervintrar.

GRÄSHOPPSÅNGARE

Ovanlig försommargäst. Hörd på 1960-talet i Saxhyttan och på 1970-talet i Sikfors. Möjlig häckning i Bovik 1982. Hörd åren 1985, 1987, 1989, 1993 och 1998.

GRÖNBENA

Häcker vid myrar och sankmarker, där den varnar flitigt. Flera par i Flaxen.

GRÖNFINK

Tämligen vanlig häckfågel. Den talrikaste arten vid den årliga vinterfågelräkningen i Hällefors samhälle.

GRÖNGÖLING

Häcker sparsamt.

GRÖNSISKA

Häcker varierat i blandskog. Ses i flockar på förvintern vissa år.

GRÖNSÅNGARE

Har ökat i antal. Häcker mest i högstammig lövskog.

GULSPARV

Tämligen vanlig både som häckfågel och övervintrare.

GULÄRLA

Häcker på myrområden med rasen Thunberg.

GÄRDSMYG

Häckningsbeståndet varierar beroende på föreg. vinters hårdhet. Vinterfynd förekommer t ex 1997 då 1 ex sågs i Grängen, Grythytteviken och Sävsjön.

GÖK

Minskat. Häcker numera sparsamt. Knuthöjdsmossen bra obs.plats

GÖKTYTA

Har minskat. Sparsam häckfågel.

HAVSTRUT

1 ex sågs i Hällefors 25/5 1982. Ses ofta bland Gråtrutarna vid Hammarn på våren. Flest avtal 1997 8 ex. Flera obsar vid Svanvik och Älvestorp på senare år.

HAVSÖRN

1:a fyndet sedan 1800-talet 2 ex St Högsjön 23/11 1982. Därefter 1 ex Grythyttvikens 4/1 1992, 1 ex Torrvarpen 24/3 1995, 1 ex Knuthöjds mossen slutet april 1997. Rastat i Grythyttvikens de senaste åren. Förekommer vid säsong vid örngömslet vid Västeråsmossen.

HORNUGGLA

Häcker i mycket varierande antal. Goda häckningsår 1984 (10), 1988 (13) och 1999 (7). 2014 flera häckningar. 2018 mellan 5-10 häckningar.

HUSSVALA

Häcker i anslutning till bebyggelse, ofta i små kollonier. Har minskat på senare tid.

HÄMPLING

Ses inte så ofta, men har häckat vid OVAKO under åren 1985-1990.

HÄRFÄGEL

Sällsynt, 6 noteringar sedan 1976, varav 3 från 1997. 1 ex i en trädgård i Hällefors 7/5 1986. Ingen rapport sedan 1990.

HÄRMSÅNGARE

Häcker sparsamt i tätvuxen lövskog. Har ökat.

HÖKSÅNGARE

Ny art 10/9 1990, 1 ad sågs vid Kronhagsskolan Hällefors.

HÖKUGGLA

Invasionsart bland ugglorna. Den historiskt största inträffade hösten 1983, då antalet rapporterade ex var 175-200 + ett 70-tal våren 1984, då 16 säkra häckningar konstaterades. 31 ungar ringmärktes. Nästa invasion (i mindre skala) kom 1987-88. 30-40 ex sågs 1987 och 5 säkra häckningar + 4 troliga rapporterades 1988. I övrigt fåtaliga obsar i t ex Nittälvsdalen de senaste åren. Hösten/vintern 2016 ganska många tillfälliga obsar.

JAKTFALK

1 ex upptäcktes 26/12 1992 i Kronhagen. Troligen samma ex vid Mången 30/12.

JORDUGGLA

Ovanlig. Några häckningar i början på 1960-talet. 3 senare häckningar: En norr om Pansartorp och en vid Svarthavet 1984. Ett par i Pansartorp 1988. 6 noteringar finns fr.o.m. 1984. Efter 1990 inga noteringar.

JÄRPE

Häcker i lämplig granblandskog

JÄRNPARV

Häcker sparsamt, främst i unggran/blandskog. Minskat.

KAJA

Häcker i Hällefors, Grythyttan, Sikfors och Hjulsjö. Övervintrar rätt ofta.

KANADAGÅS

Häcker i ökat antal på myrar och kring sjöar, tyvärr även i småtjärnar lämpliga för smålom.

KATTUGGLA

Häcker sparsamt, ofta i parkliknande lövskog och kring bebyggelse.

KLYKSTJÄRTAD STORMSVALA

Ett gammalt fynd. 1 ex hittades död på isen i Torrvarpen, annadag jul 1897.

KNIPA

Vanlig häckfågel. Övervintrar ofta och rastar på våren i Grythyttvikens med upp till 100-talet ex.

KNÖLSVAN

Häcker nästan årligen i Grythyttvikens. Har också häckat i Klockarbäcken, Sävenfors, Saxhyttan och Älvestorp. Övervintrar regelbundet. 19 ex i Grythyttvikens 27/3 1994.

KOLTRAST

Allmän häckfågel. Övervintrar regelbundet.

KORNKNARR

Fanns förr vid Karstenshult, Finnshult, Sikfors och Älvestorp. På senare tid: 1 ex Halvarstorp i slutet av maj 1982, 1 ex Bovik sl.maj-3/6 1984, 1 ex Jeppetorp 22/6 1989, 1 ex Grängshyttan 24/6 1989, 1 ex Brandbo 25/6 1989, 1 ex Jeppetorp 26-27/8 1989, 1 ex Grängen 2007.

KORP

Ökat kraftigt sedan mitten av 1970-talet.

KRICKA

Häcker spritt vid lämpliga vatten. Rastar vår och höst bl a i Grythyttvikens och Hammarn. Vanlig på Knuthöjds mossen.

KRÅKA

Häcker i hela området.

KUNGSFISKARE

Första gången i Pansartorp 1975. Minst 1 ex i Svartälven, Hammarn 16-18/7 1990. 1 ex Rastälven 2/6 1991, 1 ex Sävenfors aug 1991. 1 obs. vid Ö. Myrsjön 31/8- 2015. 1 obs vid Sävälven söder om Hänglandstjärn, oktober 2017.

KUNGSFÅGEL

Allmän häckfågel i granblandskog. Populationen varierar p g a att en del övervintrar och drabbas hårt av stränga vintrar.

KUNGSÖRN

Ojämn obsar mest under vintern vissa år. Ingen häckning känd. Förekommer vid säsong vid Örngömslet vid Västerås mossen.

KUSTPIPARE

7 rapporter 1982-1994. Tidsmässigt mella 30/7-22/9. Första notering Flaxen 18/8 1982. 15 ex Flaxen 22/9 1988. 1 ex rastande Grythyttvikens 31/8 1994.

Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

KUSTSNÄPPA

Första notering: 8 ex sträckte över Lunds fjärden 30/7 1986. 1 ex Flaxen 20/8 1988.

KÄRRSNÄPPA

Under perioden 1982-1991 sågs den i 5 år, alla höstobsar. Den första med 5 ex i Flaxen 18/8 1982. 5 ex Mångsagen 11/9 2011. Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

KÄRRSÅNGARE

Äldre fynd från Björkskogsnäs 1975 och 1978. Under perioden 1984-1999 finns 14 obsar från 9 olika platser. Kring Klockarbäcken- Svartälven fynd i 4 år och en trolig häckning. 1 häckning Plantskolan 2009. 1 ex. Björkskogsnäs juni 2011.

LADUSVALA

Häcker vid bebyggelse i anslutning till jordbruksmark. Anses ha minskat de senaste decennierna.

LAPPSPARV

Rastar ofta i april och september på sträcket. Lokaler bl.a. Plantskolan, gamla soptippen och slaggtippen.

LAPPUGGLA

Observerades vid Spiktorp 10/5 2009. Flera obs. 2017-2018.
Misslyckad häckning vid Småsjömarken 2018

LAVSKRIKA

Gamla vinterfynd finns rapporterade. Dessutom 1 ex Kindla 17/9 1988, 1 ex Sävsjön 29/2 1992. 1 ex Hänglandstjärnen 27/6 2009. Augusti 2018, Mellan Saxå - Örling

LJUNGPİPARE

Häcker på större mossar. Römyren hyser ca 10 par. 5 ex sågs vid "plantskolan" 19/4 2009.
Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

LUNDSÅNGARE

Två noteringar. Den första som ny art i centrala Hällefors 10/7 1983, den andra från Grythyttans prästgård 30/7-2/8 1993. Sjungande vid Björskogsnäs parkeringen juni 2017.

LÄRKFALK

5 häckningar + 6 obsar under häckningstid 1982-1988. Häckat i anslutning till Grythyttvikens de senaste åren (2007-2011)

LÖVSÅNGARE

Tillsammans med bofink vår vanligaste häckfågel.

MEDELHAVSSTENSKVÄTTA

Stor uppmärksamhet rönt den fågel som fanns i Bredsjö 9/11-14/11 1996, den hittades tyvärr död 14/11. Ny art för kommunen och landskapet. 5:e i Sverige, den första av denna ras i Sverige.

MINDRE FLUGSNAPPARE

Ovanlig. 9 fynd 1984-1999 i maj-juni. Första obsen Björskogsnäs 5/6 1984.
Erstorp, Vagnsviken-Varnäs juni 2016.

MINDRE HACKSPETT

Sparsam häckfågel. Häcker bl.a. i Grythyttvikens och Flosjöhyttan.

MINDRE KORSNÄBB

Invasionsart. Häcker allmänt goda kottår.

MINDRE STRANDPIPARE

Säkraste häckningsplats på slaggtipparna i Hällefors. Har också häckat i Flaxen och i vissa större grusgröpar. Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

MINDRE SUMPHÖNA

1 ex fanns i Klockarbäcken 24-26/6 1992.

MINDRE SÅNGSVAN

3 ex rastade vid Hammarn 34/3 1991. En var ringmärkt. 2 ex 26/3 2002 och 1 ex 26/3 2007 i Grythyttvikens.

MORKULLA

Häcker inom hela området.

MOSNÄPPA

11 obsar 1987-1991, då bl.a. 1-3 ex fanns på slaggtippen (p g a timmerbevattning där) från mitten av juli-aug. varje år. Numera spordisk. 6 ex Grythyttvikens 15/5 2011.

MYRSNÄPPA

1 ex. Slaggtippen 27/7 1987. 1 ex. Knuthöjds mossen i maj 2010.

MYRSPOV

300 sträckande Dömossen 24/7 1980, x ex Kvarnåsen 1885 och 2 ex rastande Flaxen 27/7 1986. Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

NATTSKÄRRA

Säkraste "tillhåll" kring Nittälvsdalen norr om Römyren, där den häckade några år i mitten på 80-talet, 11 revir 1984 och 6 revir 1985. Numera någon obs varje år.

NÄKTERGAL

Sparsam sommargäst. Hörd vid Brandbo 1971, vid Sången 1973 och Skatviken 1977. 11 fynd år 1984-1993, därefter ingen notering. En ungfågel ringmärktes vid Finnhult 11/8 1992. 1 ex sjungande vid Älvestorp 16-21/6 2008. Södra Hyttan - Hjulsjö, sjungande 23 maj-2016.

NÖTKRÅKA

Ses nästan årligen. Invasionsår av den smalnåbbade rasen 1968, 1985, 1995 då 25 ex sågs i Hällefors 26/8 och 1998 då 20 ex fanns i Hällefors i början av september. 1 ex Råvedsvägen 8 Hällefors 12/2 2010.

NÖTSKRIKA.

Vanlig häckfågel. Stor aktivitet på hösten.

NÖTVÄCKA

Häckfågel i lövskog och parker

ORMVRÅK

Häcker glest över området

ORRE

Tämligen allmän häckfågel på många myrar. Största spelplats Römyren, där 60-talet tuppar fanns 1981.

ORTOLANSPARV

Fanns tidigare under häckningstid fram till 1960-talet bl.a. vid Saxhyttan, Sången, Högborn. Numera sällsynt. Endast 6 noteringar 1982-1998. 2 ex noterade Råvedsvägen 8 Hällefors april 2008.

PILGRIMSFALK

Häckade på Kullberget in på 1950-talet, därefter sporadiskt, men ökat antal rapporter det senaste decenniet.

PILFINK

Häcker i tätorterna.

PRUTGÅS

Sedd : 1 ex Bovik 11-12/10 1982, 1 ex Kärvingeborn 10-15/10 1987, 1 ex Grythyttan 15-21/3 1989, 1 ex Sikfors 21-24/10 1993, 1 ex Jeppetorp 7-17/11 1994. Hammartornet 1 ex. 11 oktober 2018

PÄRLUGGLA

Häcker i varierande men minskat antal. Ett 10-tal häckningar toppåren 1984 och 1998. Sedan 1995 endast sporadiska häckningar.

RAPPHÖNA

Fanns kvar som häckfågel i början av 1940-talet vid Hällefors och i Saxhyttan. Nu finns inga självreproducerande kvar, men 1966 sågs 1 ex vid Grythyttteviken och 2 ex i Saxhyttan. 12/11 2007 sågs 11 ex vid f d plantskolan i Hällefors. 5 ex Grythyttteviken 13/12 2005. 1 juv Grythyttteviken 13/6 2009.

RINGDUVA

Allmän häckfågel i grandominerad blandskog.

RINGTRAST

Ses nästan årligen på vårsträcket. Ett vinterfynd: 1 ex jan 1977. Flest obsar från Björkskogsnäs. 1ex vid Råvedsvägen 8, Hällefors 22 april-2018.

ROSENFINK

Känd i vår kommun sedan 1974. Häckar sparsamt, bl.a. vid Grythyttvikens.

RÅKA

Många vårobservationer, som mest 19 ex i Hällefors 19/3 1984. 1 ex. övervintrade i Grythyttan 1995-1996.

RÖDBENA

Har troligen häckat med 1-2 par sedan 1980-talet i Flaxen. 6 ex där 11/5 1990. Sedd på andra platser under vårsträcket. Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

RÖDHAKE

Allmän häckfågel i skogsmark.

RÖD GLADA

Första fynd 3/11 1989 Flosjöhyttan. Sedan 8/6 2001, 1/5 2005 Grythyttan och 11/5 2008 Kråkviken.

RÖDHUVAD DYKAND

1 ex Sikfors 30/10-1/11 1998.

RÖDSPOV

Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången. (Islandica)

RÖDSTJÄRT

Häckar mest i tallhedar och i holkar kring bebyggelse. Har minskat.

RÖDSTRUPIG PIPLÄRKA

8 noteringar fr.o.m. 1981, alla i september månad på höststräcket. 1 ex rastade på Knuthöjdsmossen 7/9 2011.

RÖDVIINGETRAST

Vanlig häckfågel.

RÖRHÖNA

Häckade i Klockarbäcken 1974 och 1992. Hörd i Grythyttvikens under flera år. 2 ex i Flaxen 1981. Grythyttvikens 9/4 2005. Rastande vid gården, Råvedsvägen 8 Hällefors 6-18 april 2018.

RÖRSÅNGARE

Ökat: Årsvi i Grythyttvikens och Klockarbäcken där säkert något par häckar. Observerades Lilla Bredsjön 22/5 2009.

SALSKRAKE

Ses nästan årligen, framförallt på vårsträcket t.ex. i Grythyttvikens 16/2-11/3 1980. Sågs senast i Grythyttvikens 22-24/2 2011.

SIDENSVANS

Ses ofta i oktober. Invasionsart rönnbärsrika år. Stora mängder hösten-vintern 1995, då flera flockar med omkr.1500 ex sågs.

SILLGRISLA

1 utmattat ex fanns vid Grängen 21/9 1997, 2 ex vid Bredvik, Sörälgen 27/9 samma år.

SILLTRUT

Sedd 10 ggr på våren 1985-1998, därav 5 i Hammarn

SILVERTÄRNA

Sedd 4 ggr. på sträck. 1 ex Bäckedorpsmossen 17/6 1975, 3 ex ön Musen, Torrvarpen 24/5 1991, 1 ex. Torrvarpsund 13/9 1997 och 1 ex Lunds fjärden 26/5 1999. Torrvarpen 2018.

SJÖORRE

15 Rapporter sedan 1980, de flesta på våren. 12 ex i Hammarn 3/5 1986. Vinternotering 1 ex. Grythyttvikens 30/1 1983. 2 ex. Torrvarpen 4/10 2009. 4 ex rastande i Halvarsnoren 9/5 2009. 1 ex. Grythyttvikens 2/10 2011.

SKATA

Ökat. Allmän häckfågel i anslutning till bebyggelse.

SKEDAND

Rastar sporadiskt på våren f o m 1980. Höst: 3 ex Grythyttvikens 10/9 1983, 1 ex Grythyttvikens 20/10 1996.

SKOGSDUVA

Noterad 15 ggr på 7 platser 1983-1989. Sedd på Slaggtippen 5 ggr och Björkskogsnäs 3 ggr. Ingen häckning känd.

SKOGSSNÄPPA

Häcker främst kring våtområden i skogslandskapet.

SKRATTMÅS

Började häcka i vår kommun i slutet av 1970-talet. Numera årligen i varierande antal och på olika platser, Drygt 200 par 1995, men "normalvärde" ligger betydligt lägre.

SKRÄNTÄRNA

1 ex Älvestorp i maj 1994, Grythyttvikens 1 ex. 27/7 2001 och 1 ex 2/8 2006.

SKÄGGDOPPING

Häckt i Grythyttvikens med flera par. 1 par häckade vid Hammarn 1984. Sedd under häckningstid Agen Saxhyttan. Ett vinterobs: 1 ex Silvergruvan 20/2 1979.

SKÄGGMES

Ny art 1992. Ett par i Grythyttvikens 30/3-1/4 och 12 ex 24-25/10.

SKÄRPIPLÄRKA

Enda fyndet 1 ex. vid Högborn 2/4 1988

SLAGUGGLA

Några häckningar i norra delen av kommunen, t ex 1987 då 3 ungar ringmärktes från en holk. 1984 flög en uggla mot ett fönster vid Klockarhagsskolan i centrala Hällefors och dog. 2 häckningar i Kommunen 2011. Flertal häckningar 2016- 2018 i holk samt naturlig boplats.

SMALNÄBBAD SIMSNÄPPA

Enda obsen hittills, 1 ex Flaxen 22/5 1982.

SMÄDOPPING

Har rapporterats 4 ggr. 1 ex Grythyttvikens 5/9 1976, 1 ex Rockesholm 2-4/1 1988, 1 ex Silvergruvan 22/4 1991 och 1 ex Torrvarpsund 11/1-2/2 1998

SMÄFLÄCKIG SUMPHÖNA

Den första rapporten Klockarbäcken 5-9/6 1988, den andra i Hjulsjö 19/5-20/6 1994. Sedan Grythyttvikens 2/5-14/5 2000 och 20/6 2007. Första höstfynd Grythyttvikens 1/9 2011.

SMÅLOM

En inventering av kommunens ca 350 småvatten tyder på att 55-60 par finns, varav ca 40% vistas i Hammar- och Knuthöjdsmossen (se projekt LOM). Ungefär 4 % av landets smålommar finns alltså i vår kommun.

SMÅSKRAKE

Har häckat i Sörälgen, Lunds fjärden och vid Rockesholm. Ses ofta på våren. Har ökat de senaste åren i Torrvarpen.

SMÅSNÄPPA

Sågs med 1 ex Flaxen 12/5 1984. Därefter: 1 ex plantskolan 8/9 1985, 1 ex slaggtippen 27/7 1987, 1 ex Flaxen 5/5 1990, 3 ex slaggtippen början av augusti 1993.

SMÅSPOV

Årligen 1982-1991, därefter sporadiskt. 1986, i slutet av juli rastade flera ex i trädgårdar i Hällefors. Rastar sporadiskt på Knuthöjdsmossen.

SNATTERAND

Endast två rapporter, 1 ex Grythyttvikens 23/4 1978 och 1 ex Knuthöjdsmossen 2/9 1979. 1 par rastande i Grythyttvikens 25/3 2003, 1 hane i Grythyttvikens 1/7 2008.

SNÖSISKA

Ny 1985, då två olika obsar gjordes. Därefter nästan årligen, ofta bland gråsiskor.

SNÖSPARV

Passerar årligen på sträcket t ex 40 ex Flaxen 1/4 1983, 32 ex Plantskolan 14/3 1990 och 20 ex Flaxen 9/10 1991.

SOMMARGYLLING

Ny art 1999. 1 sj Björskogs näs 23-25/5.

SOTHÖNA

Första kända häckning i Svartälven vid Silvergruvan 1938. Häckat med flera par i Grythyttvikens. Har även setts vid Hammarn och Hedgårdarna. Några vinternoteringar finns också.

SPARVHÖK

Ökat. Häckar med betydligt flera par än Duvhök. Övervintrar regelbundet.

SPARVUGGLA

Häckar i barrskogen inom hela området.

SPETSBERGSGÅS

23 st. vid Hammartornet-Torrvarpen

SPILLKRÅKA

Betydligt vanligare än gröngöling

SPOVSNÄPPA

2 ex Slaggtippen 26/7 1980, 1 ex Flaxen 22/7 1980, 1 ex Slaggtippen 2/9 1982. Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

STARE

Har minskat betydligt senaste årtiondena. Vinterfynd förekommer.

STENFALK

Har ej häckat sedan 1960-talet. Ses nu som genomsträckare mest på våren. Har övervintrat.

STEGLITS

Ses så gott som årligen, dock ej under häckningstid. Flock på ca 30 ex Jordbron nov 2011.

STENKNÄCK

Ett antal noteringar 1983-1998 fördelade runt hela året och på många olika platser, men sedd då och då i ekskogsområdet i Älvestorp där ev. Häckning förekommit. Som mest 18 ex i Silvergruvan 9-12/1 1986.

STENSKVÄTTA

Häckar sparsamt i öppen stembunden terräng. Den anses ha minskat kraftigt. Säkraste tillhåll hos oss är på Slaggtipparna.

STJÄRTAND

Rastar vår och höst vissa år. Har iakttagits i Grythyttvikens, Hammarn och Agen-Jeppetorp.

STJÄRTMES

Sparsam häckfågel. Beståndet varierar beroende på år med stränga vintrar.

STORLOM

Vistas i sjöar av något större format. Ingen speciell inventering är gjord, men i projekt lom har 15-18 par spontant rapporterats årligen. Beståndet uppskattades 1982 till 40-50 par.

STORSKRAKE

Häckar i vissa större sjöar. Vinterobsar främst från feb.

STORSKARV

Sedd nästan årligen sedan 1980 under april-oktober. 5 ex Sörälgen 2009. 1 vinterobs: 2 ex Saxen 22/1-30/1 1983. Samma ex i Grythyttvikens 31/1 1 ex kvar till 18/2.

STORSPOV

Har minskat. Häckar på en del myrområden t. ex. Knuthöjdsmossen och Rödmyren. Inventeringsart i Sverige 1999. I vår kommun endast 5 par funna.

STRANDSKATA

Uppträder vissa år. Första obsen i Sörelgen på 1970-talet. 7 rapporter 1985-1987, då bl.a. 7 ex stäckte söderut vid Flaxen. Sparsam numera. 1Ex Grythyttvikens 28/5 2003, 1 juv Ovako aug 2001 och 1 ad Skatvikens aug 2011

STRÖMSTARE

Häckt i Mången, Svartälven Hällefors, Älvestorp, Rockesholm och Grängen. Övervintrar med 15-25 ex enligt årliga inventeringar i januari.

STÖRRE HACKSPETT

Allmän häckfågel, vissa år invasion.

STÖRRE KORSNÄBB

Häckar sparsamt under kottår.

STÖRRE PIPLÄRKA

Ny art för kommunen och landskapet nät 1 ex rastade vid Finnhult 17-18/9 1990. 1 ex Björkskogs näs 19/10 1996.

STÖRRE STRANDPIPARE

Många obsar åren 1982-1987, bl.a. 25 ex Flaxen 28/7 1982. Därefter mera sporadiskt. En rolig iakttagelse: 5 ex rastade på gräsmatta i Hällefors 16/5 1984. 2 ex Mångsagen 11/9 2011. Hela augusti 2018 rastade olika tillfällen vid norra änden på Mången.

SVARTHAKEDOPPING

1 obs. vid Sifiltjärn i början av 1980 talet. Vissa år i Grythyttvikens sedan 1985. 1990 fanns 1 ex som var präglad på skäggdopping. Den "dök sedan upp" i april-maj varje år t.o.m. 1998. Flera obsar vid Hammarn, där 4 ex fanns 28/4 1992. 1 ex Torrvarpsund i april 2008.

SVARTHÄTTA

Tämligen allmän häckfågel i hela området.

SVARTMES

Häcker i varierande antal i granskog. Flyttningsrörelser förekommer.

SVART RÖDSTJÄRT

Häckade vid skifferverket Grythyttan 1983 och vid Ovako Hällefors 1984, 1985 och 1989.
Vinterobservation: 1 ex. Ovako början dec. 1998.

SVARTSNÄPPA

13 rapporter 1982-1990 i april-aug., varav 7 från Flaxen.
Hela augusti 2018 rastande olika tillfällen vid norra änden på Mången.

SVARTTÄRNA

1 ex sågs vid Björkskogsnäs i juni 1979, 1 ex Lunds fjärden 26/6 1987.

SVARTVIT FLUGSNAPPARE

Häcker allmänt, mest i holkar vid bebyggelse.

SVÄRTA

Sedd några gånger på 1940-talet. Dessutom Grythyttvikens 1 ex 22/10 1980, 1 ex 24-31/10 1982,
1 par 28/4 1986, 7 ex 19/11 1993, 1 ex 18-20/11 1999. 1 obs vid Hedgårdarna-Svartälven hösten 2016

SÅNGLÄRKA

Minskat. Häcker sparsamt vid odlad mark och på vissa mossar.

SÅNGSVAN

Häckning varje år vid "träsket" Jordbron på senare år.

SÄDESÄRLA

Allmän häckfågel.

SÄDGÅS

Enstaka fynd finns, dock rastade 100 ex i Hjulsjö oktober 1991. 1 ex i Grythyttvikens 26/2 2011

SÄVSPARV

Häcker tämligen vanligt vid sjöar och sankmarker i hela området.

SÄVSÅNGARE

Ganska sparsam. Hörd i Grythyttvikens, Klockarbäcken och vid Hjulsjö.

TALGOXE

Den vanligaste mesen i hela området.

TALLBIT

Invasionsart vissa vintrar t ex 1976-77, 1989-90, 1992, 1995, 1998, de flesta i nov-dec.

TALLTITA

Tämligen vanlig häckfågel i barrskog.

TALTRAST

Allmän häckfågel i skogsmark.

TAMDUVA

Finns som häckfågel i Hällefors och Grythyttan.

TJÄDER

Häcker i mindre omfattning än tidigare. Många spelplatser borta p g a skogsavverkning.

TORNSEGLARE

Häckar tämligen allmänt kring bebodda trakter.

TRÄDKRYPARE

Häckar tämligen allmänt i barrskogen

TOFSMES

Häckar i barrskog.

TOFSVIPA

Har minska avsevärt hos oss. Säkraste häckningsplatser Knuthöjds mossen och Flaxen.

TORNFALK

Häckar sällsynt vissa år, dock 4 häckande par 1988. Ökar i antal. Häckar numera (2018) sparsamt runt om i kommunen.

TRANA

Häckar sparsamt på myrmarker, uppskattningsvis med 30-40 par.

TRETÅIG HACKSPETT

Ganska sparsam, men sedd flera ggr än mindre hackspett. Bra häckningsområden Murstensdalen och Kindlaområdet.

TRETÅIG MÅS

Funnen 2 ggr. 1 ex St. Sirsjön 1956, 1 ex vid Hällefors i början av mars 1975.

TRASTSÅNGARE

Hörd en gång vid Björkskogs näs 15/6 1997

TRÄDGÅRDSSÅNGARE

Allmän häckare i löv- och blandskog.

TRÄDLÄRKA

Häckning vid Hällefors 1976, därefter 8 rapporter 1982-1998.

TRÄDPIPLÄRKA

Allmän häckare.

TURKDUVA

Häckning i Hammarn 1969-1970 och i Hällefors 1974-1975-1976. Senaste obs Hällefors herrgård maj 2005.

TURTURDUVA

Ett fynd från Älvestorp 1938. 1 ex Sikfors 5/6 1980. 1 ex Kronhagen nov 1981

TÖRNSKATA

Ses på hyggen och i öppna buskmarker.

TÖRNSÅNGARE

Häckar regelbundet i busksnår på öppna marker.

VAKTEL

Endast 1 obs, 1 ex vid Saxhyttefallet 4/6 1992

VARFÅGEL

10 häckningar noterade mellan 1975 och 1990, företrädesvis i norra delen av kommunen. Oregelbunden på sträcket. Ses även vintertid.

VATTENRALL

Första noteringen från 1970-talet. Hörd numera vissa år i Grythyttvikens, Agen-Jeppetorp eller Klockarbäcken. Häckat i Grythyttvikens, senast 2011. Jordbron, träsket, olika läten under senare år.

VIDESPARV

Första fyndet Knuthöjdsmossen 1981. Från 1982-1998 finns 13 rapporter från 10 olika platser.

VIGG

Rastar på våren i varierande antal i Grythyttvikens och Hammarn, som mest 45 ex i Grythyttvikens 2/5-8/5 1981.

VINTERHÄMPLING

Ett 25-tal obsar 1982-1997, företrädesvis på våren. Som mest 20 ex Plantskolan 26/4 1992.

VITKINDAD GÅS

Arten har setts en gång, 1 ex vid Hammarn 3/4 1992, säkert samma ex i Grythyttvikens 4/4. 1 ex rastande i Grythyttvikens 6/6 2003.

VITRYGGIG HACKSPETT

Sällsynt-utrottningshotad. Noterad från Silken och Sikfors på 1960-talet. 1 ex i trädgård i Hällefors 19/10 1987, 1 ex N. Ekeberg 3/10 1998.

VIT STORK

1 ex Grängshyttan 27/4 1989.

VITTRUT

1 ex. sågs vid Hedgårdarna 13-15/4 1990.

ÅRTA

Sällsynt gäst. Sedd 1982 och 1983. 1 ex Flaxen 9/5 1982. 1 ex Hjulsjö 7/5, 1 ex Flaxen 29/5 och 1 ex Hedgårdarna slutet maj 1983. 1 ex i Grythyttvikens april 1995. Två obs vid Hammartorget våren 2018.

ÄGRETHÄGER

1ex upptäcktes i NV-delen av Grythyttvikens 21/4 1990.

ÄNGSPIPLÄRKA

Sparsam häckfågel på mossar och myrar.

ÄRTSÄNGARE

Häcker tämligen sparsamt.

Summa: 242 arter listade

Listan baseras på lista: fåglar i Hällefors Kommun februari 2000, skriven av Mats Trillkott.

Mats hade använt följande litteratur:

Fåglar i Hällefors Kommun 1979-04-16.

Fåglar i Västmanland 1980-1982 och 1995.

Fågelrapport från Hällefors Kommun 1982-1988 (1999)

Listan har uppdaterats 2018-12-01 med nya uppgifter från Nils Hultman och Gunde Persson.